

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการที่จะเรียนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ และศึกษาความต้องการของผู้ปกครองและครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนแม่แตง จำนวน 176 คน ผู้ปกครอง จำนวน 176 คน และครู จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง และครู วิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สรุป

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.82 วิชาชีพที่นักเรียนต้องการเรียน 5 อันดับแรก ได้แก่ คอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจ ร้อยละ 41.48 การทำอาหารไทย ร้อยละ 37.50 งานบัญชี ร้อยละ 35.80 งานซ่อมรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 31.82 และงานเขียนแบบ ร้อยละ 30.68 สาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียน คือ ชอบ/ตรงกับความสนใจ ร้อยละ 77.27 จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ร้อยละ 64.20 ได้รับความนิยมนและมีรายได้ดี ร้อยละ 43.18 ทำงานได้ง่าย ร้อยละ 41.48 และมีความก้าวหน้า ร้อยละ 39.20

ความต้องการที่จะเรียนวิชาชีพ

นักเรียนมีความต้องการด้านเนื้อหาวิชาที่เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ เนื้อหาวิชาที่เน้นให้ประกอบอาชีพอิสระได้ ค่าเฉลี่ย 4.20 เนื้อหาวิชาที่ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ทางเทคนิคหรือวิทยาการสมัยใหม่ และนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.18 เนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและมีความทันสมัย ค่าเฉลี่ย 4.15 เนื้อหาวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ค่าเฉลี่ย 4.06 เนื้อหาวิชาที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อทางด้านอาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.02

เนื้อหาวิชาที่กำหนดให้มีการฝึกงานภายนอกโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 3.81 และเนื้อหาวิชาที่จัดให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ค่าเฉลี่ย 3.58

ความต้องการที่จะเรียนวิชาชีพของนักเรียน

นักเรียนมีความต้องการด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย

4.11 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.19 ห้องเรียนมีการถ่ายเทอากาศเหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนการสอนวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.19 มีสื่อ เอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพที่ทันสมัยเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า ค่าเฉลี่ย 4.14 ความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ค่าเฉลี่ย 4.06 และจำนวนวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 3.99

นักเรียนมีความต้องการด้านครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ครูที่เข้าใจและเป็นกันเองกับนักเรียน ค่าเฉลี่ย 4.31 ครูมีความสามารถในการสาธิตหรือแสดงวิธีการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 4.30 ครูที่มีประสบการณ์ด้านอาชีพและถ่ายทอดเข้าใจง่าย ค่าเฉลี่ย 4.29 ครูที่มีวุฒิการศึกษาตรงกับวิชาชีพที่สอน ค่าเฉลี่ย 4.28 ครูที่ดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.27 ครูสร้างแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนสนใจในวิชาที่เรียน ค่าเฉลี่ย 4.25 ครูที่เอาใจใส่และดูแลนักเรียนในขณะปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ย 4.20 ครูที่สามารถแนะนำและแนะแนวทางด้านวิชาชีพได้ดี ค่าเฉลี่ย 4.18 ครูสนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเหมาะสมในวิชาที่เรียน ค่าเฉลี่ย 4.14 และครูที่สอนเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อน ค่าเฉลี่ย 3.97

นักเรียนมีความต้องการด้านคำแนะนำปรึกษาปัญหาส่วนตัวและด้านความช่วยเหลือจากโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.01 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาทางด้านการเรียนวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.11 การจัดหางานที่มีรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน ค่าเฉลี่ย 4.03 และเชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพมาให้คำแนะนำการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.88

All rights reserved

ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองนักเรียนเป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.86 และเพศชาย ร้อยละ 26.14 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 45.45 มีความสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นมารดา ร้อยละ 64.77 มีอาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 56.82

ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนวิชาชีพของนักเรียน

ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนวิชาชีพ 5 อันดับแรก ได้แก่ คอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจ ร้อยละ 53.98 งานบัญชี ร้อยละ 30.11 การนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 29.55 การทำอาหารไทย ร้อยละ 14.20 และงานซ่อมรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 13.07 เหตุผลที่ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพที่ผู้ปกครองเลือก 5 อันดับแรก ได้แก่หางานได้ง่าย ร้อยละ 47.73 มีความก้าวหน้า ร้อยละ 43.18 จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ร้อยละ 41.48 เป็นพื้นฐานการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ร้อยละ 39.20 และรายได้ดี ร้อยละ 22.73 โดยผู้ปกครองนักเรียนต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพอันดับแรก ได้แก่ แนะนำภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นวิทยากร ร้อยละ 30.11 อันดับสอง ได้แก่ สนับสนุนวัสดุ-อุปกรณ์ ร้อยละ 25.00 อันดับสาม ได้แก่ สนับสนุนและจัดหางบประมาณ ร้อยละ 22.16

ข้อมูลทั่วไปของครู

ครูผู้สอนเป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.45 และเพศชาย ร้อยละ 34.55 โดยสายวิชาที่สอนคือ วิชาสามัญ ร้อยละ 60.00 วิชาชีพ ร้อยละ 27.27 และส่งเสริมการเรียนการสอน ร้อยละ 12.73

ครูผู้สอนมีความต้องการให้นักเรียนเรียนวิชาชีพ 5 อันดับแรก ได้แก่ งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ร้อยละ 63.64 คอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจ ร้อยละ 56.36 งานเดินสายไฟฟ้าภายในอาคาร ร้อยละ 56.36 การนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 50.91 การทำและงานซ่อมรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 49.09 เหตุผลที่ครูต้องการให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพที่ครูเลือก อันดับแรกคือ จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ร้อยละ 85.45 อันดับสองคือ เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อทางด้านอาชีพ ร้อยละ 69.09 อันดับสามคือ หางานได้ง่ายตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ร้อยละ 58.18

ความต้องการของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ

ครูผู้สอนมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.34 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เนื้อหาที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวันและหารายได้ระหว่างเรียน ครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.67 ส่วนความต้องการด้านเนื้อหาข้ออื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณา
รายข้อพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ ครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับ
มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.65 ส่วนความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนข้ออื่น ๆ มีความต้องการ
อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ความต้องการเรียนวิชาชีพของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนวิชาชีพ
อันดับแรกคือ คอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของกรมฯ ปริญญาชั้น
และคณะ (2539) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 1 ผลการศึกษา
พบว่า ความต้องการของนักเรียนวิชาชีพที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียน คือ กลุ่มงานบริการ
โดยต้องการให้จัดกิจกรรมด้านชมรมอาชีพมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่าง
รวดเร็วของเศรษฐกิจโลกและเทคโนโลยี ซึ่งได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในชีวิตประจำวัน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งคอมพิวเตอร์ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิต ในวงการธุรกิจการสื่อสาร
และธุรกิจอื่น ๆ ทุกองค์กร ทุกธุรกิจ จำเป็นต้องมีและต้องใช้ เพราะสะดวก รวดเร็ว ทำให้ธุรกิจ
ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และคล่องตัว จึงทำให้นักเรียนหันมาสนใจในด้านคอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจ
มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพนี้ว่าเป็นวิชาชีพที่ชอบและตรงกับ
ความสนใจ มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นวิชาชีพที่ได้รับความนิยมและมีรายได้ดี ซึ่ง
การเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนตรงกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้นักเรียนเรียน
วิชาชีพคอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจเป็นอันดับแรก ผู้ปกครองเห็นว่าเป็นวิชาชีพที่หางานได้ง่าย และ
จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน สำหรับครูมีความต้องการให้นักเรียนเรียนวิชาชีพคอมพิวเตอร์
เพื่องานธุรกิจเป็นอันดับสอง โดยครูมีความต้องการให้นักเรียนเรียนวิชาชีพงานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า
ในบ้านเป็นอันดับแรก เนื่องจากเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะครอบครัวของ
นักเรียนส่วนใหญ่มีเครื่องใช้ไฟฟ้า ถ้าเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้ปกครองชำรุด นักเรียนสามารถซ่อมเองได้
โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าแรงงาน จะเสียค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าอุปกรณ์ที่ชำรุดเท่านั้นซึ่งสามารถ
ซื้อได้ราคาต้นทุน บางครั้งอาจไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพราะนักเรียนซ่อมเอง ทำให้ผู้ปกครอง
ประหยัดเงิน นอกจากนี้ครูยังมีความต้องการให้นักเรียนเรียนวิชาชีพคอมพิวเตอร์เพื่องานธุรกิจ
รองลงมา เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อทางด้านอาชีพ และหางานได้ง่ายตรงกับความต้องการ

ของตลาดแรงงาน ซึ่งทั้งผู้ประกอบการและครูได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาที่เรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัดตามศักยภาพของนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษา ครู และผู้ประกอบการ ควรช่วยเหลือให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนตามความต้องการ ความชอบ และความถนัด ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเรียนมีความสุขและประสบผลสำเร็จในการเรียนในที่สุด (พนม ลิมอารีย์, 2533, หน้า 220- 223) ดังที่ฮอลแลนด์ (อรอนงค์ ธัญญะวัน, 2539, หน้า 40) กล่าวว่า ถ้าบุคคลมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพใดอาชีพหนึ่งและได้รับความช่วยเหลือจากการได้รับข้อมูลด้านอาชีพและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแล้ว จะทำให้เลือกอาชีพสะดวกและเหมาะสม ถ้าบุคคลใดมีบุคลิกไม่คงที่ในทางใดทางหนึ่ง ไม่มีความชอบหรือความสนใจในด้านใดเลย จะประสบปัญหาในการเลือกอาชีพ ถ้าบุคคลใดไม่สามารถเลือกอาชีพตามความต้องการอันดับแรกของตนได้ ก็จะต้องเลือกอันดับรองลงมาซึ่งเหมาะกับบุคลิกภาพของเขาต่อไป แต่ถ้ามีความชอบที่กำกวมจะทำให้เลือกอาชีพได้ยาก

ส่วนในด้านเนื้อหา พบว่า นักเรียนมีความต้องการเนื้อหาวิชาที่เน้นให้ประกอบอาชีพอิสระได้ เนื้อหาวิชาที่ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ทางเทคนิคหรือวิทยาการสมัยใหม่ และนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างเหมาะสม เนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและมีความทันสมัย และเนื้อหาวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งความต้องการของนักเรียนตรงกับความต้องการของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพและด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ต้องการสอนเนื้อหาที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและหารายได้ระหว่างเรียน และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ เนื่องจากเนื้อหาวิชาที่นักเรียนและครูต้องการนั้นสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ ถ้านักเรียนไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ในด้านความช่วยเหลือจากโรงเรียน นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดหางานที่มีรายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียน ซึ่งการช่วยให้นักเรียนได้ทำงานในเวลาว่างจากการเรียนเพื่อที่จะได้มีประสบการณ์มีความคุ้นเคยกับการทำงานและช่วยให้นักเรียนสามารถที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพหรือวิชาชีพที่จะศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ประกอบอาชีพที่มีคุณภาพและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานต่าง ๆ ที่สุจริต (พนม ลิมอารีย์, 2533, หน้า 220- 223)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน ดังนี้

1. ควรจัดรายวิชาชีพที่นักเรียนต้องการเรียนอย่างเพียงพอ
2. จัดกิจกรรมทางด้านวิชาการที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งศักยภาพทางด้าน

ทักษะอาชีพ เช่น การแข่งขันทักษะวิชาชีพ โดยเชิญโรงเรียนต่าง ๆ เข้าร่วมการแข่งขัน ซึ่งจะ
ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเห็นความสำคัญของงานอาชีพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเรียนวิชาชีพของนักเรียนที่เรียนช่วงชั้นที่ 4
เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและสำรวจความถนัดที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือเพื่อ
เตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงานหลังจบการศึกษา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเรียนวิชาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพให้สอดคล้อง
กับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved